

Dokumenttype	NOU 1987:24	Dokumentdato	1987-06-00
Tittel	Lov om avtaler om skadeforsikring (skadeforsikringsloven).		
Utvalgsnavn	Forsikringsavtalelovutvalget		
Utvalgsleder	Selmer, Knut S.		
Utgiver	Justis- og politidepartementet		
Oppnevnt	1974-10-25	Sider	211
Kapittel	Sammendrag av utredningen		

Forsikringsavtalelovutvalget legger her fram utkast til ny lov om avtaler om skadeforsikring (skadeforsikringslov). Sammen med det utkast til personforsikringslov utvalget la fram i NOU 1983:56 vil loven avløse den någjeldende forsikringsavtaleloven av 1930.

Det utkast til skadeforsikringslov som utvalget legger fram avviker - som personforsikringslovutkastet - i form og innhold ganske sterkt fra reglene i den någjeldende forsikringsavtaleloven. Det foreslås lovregler på områder som i dag ikke er lovregulert, eller i alle fall svært mangelfullt regulert. Dette gjelder bl.a. selskapenes informasjonsplikt og kollektiv forsikring. Det foreslås også nye regler på områder som er regulert i gjeldende lov, bl.a. om forutsetningene for selskapets ansvar og tredjemanns rett etter forsikringsavtalen. De reglene utvalget foreslår i nærværende utkast, er, som i utkastet til personforsikringslov, for en stor del i samsvar med gjeldende vilkår og selskapspraksis.

Nedenfor følger en oversikt over hovedpunktene i lovutkastet.

Kapittel 1 inneholder innledende bestemmelser. Det er bl.a. her regler som fastslår lovens avgrensning til skadeforsikring og definisjon av en rekke sentrale begreper i loven. Det fastslås også her at loven som utgangspunkt skal være preseptorisk. Dette gjelder imidlertid ikke for forsikring i tilknytning til næringsvirksomhet når næringsvirksomheten hovedsaklig foregår i utlandet, forsikringen knytter seg til registreringspliktig skip eller luftfartøy eller til varer under internasjonal transport, herunder transport til og fra norsk kontinentalsokkel.

Kapittel 2 inneholder helt nye regler om selskapets informasjonsplikt i forbindelse med inngåelsen av forsikringsavtalen og i forsikringstiden. Tilsynsmyndigheten skal påse at informasjonsplikten overholdes.

I kapittel 3 er det tatt inn regler om inngåelsen av forsikringsavtalen, og om når selskapets ansvar begynner å løpe. Videre er det foreslått regler om forsikringstagerens og selskapets rett til å avbryte forsikringsforholdet. Det er foreslått at forsikringstageren når som helst skal kunne avbryte forsikringsforholdet. Videre er det foreslått regler om selskapets rett til å endre forsikringsvilkårene i forsikringstiden og det økonomiske oppgjøret når forsikringsforholdet blir brutt.

Kapittel 4 inneholder regler om selskapets adgang til å reagere med nedsettelse av ansvar eller med full ansvarsfrihet ved brudd på forutsetninger for dets ansvar. Det er her regler om forsikringstagerens plikt til å gi risikoopplysninger ved inngåelsen av forsikringsavtalen og senere i forsikringstiden, om sikredes fremkallelse av forsikringstilfelle og om plikt til å avverge og gi melding om forsikringstilfelle. I kapitlet er det også tatt inn regler som regulerer selskapets adgang til å forbeholde seg ansvarsfrihet eller sette ned erstatningen ved endring av risikoen. I næringsforsikring er det åpnet for at selskapene i en viss utstrekning skal kunne gjøre gjeldende slike klausuler uten hensyn til om forsikringstageren er noe å bebreide.

Når det gjelder prinsippene for avkortning i erstatningsbeløpet på grunn av tilsidesettelse av reglene om forutsetningen for selskapets ansvar, foreslår utvalget at avkortningen som hovedregel bør skje etter skjønnsmessige regler.

Kapittel 5 i lovutkastet inneholder regler om premiebetaling. Det foreslås her regler om premiens forfallstid, om følgene av at den ikke betales ved forfall og en nærmere regulering av tidspunktet for når premien

skal anses å være betalt. Det foreslås en ny regel som gir forsikringstagere som uforskyt er blitt forsinket med premiebetalingen en ekstra betalingsfrist på 3 måneder før forsikringsdekningen faller bort.

I kapittel 6 er det tatt inn regler om erstatningsberegningen, taksert forsikringsverdi og dobbeltforsikring. Dessuten reguleres selskapets ansvar for regningsomkostninger her.

Kapittel 7 inneholder regler om tredjemanns rett etter forsikringsavtalen. Det ene hovedspørsmål som reguleres her er i hvilken utstrekning en forsikring gjelder til fordel for andre enn forsikringstageren (medforsikring av tredjemann) og hvilken stilling en tredjemann skal ha i forhold til selskapet. Utvalget foreslår regler som vil klargjøre hvem som har stilling som medforsikret, og som dels vil innebære en utvidelse og dels en innskrenkning av kretsen av de medforsikrede i forhold til gjeldende rett. Det annet hovedspørsmål som reguleres i kapitlet er skadelidtes stilling ved ansvarsforsikring. Utvalget foreslår her regler som vil gi skadelidte rett til å kreve erstatning direkte fra selskapet.

I kapittel 8 er det foreslått regler om skadeoppgjør, renter og foreldelse. Med enkelte presiseringer og unntak foreslås det en lovfesting av gjeldende vilkårsbestemmelser hvor selskapene har forbeholdt seg full ansvarsfrihet ved svik i forbindelse med forsikringsoppgjøret.

Det er dissens i utvalget når det gjelder forsikringstagerens rett til renter av erstatningsbeløpet og om frist for å gi melding om forsikringstilfellet. Flertallsfraksjonene foreslår regler som i det vesentlige innebærer en videreføring av gjeldende rett.

Kapittel 9 inneholder særregler om kollektiv forsikring som er helt nye i forhold til gjeldende lov. I den utstrekning kollektiv forsikring ikke er særregulert i dette kapitlet, får lovens alminnelige regler også anvendelse på kollektiv forsikring "så langt de passer". Det foreslås særregler som stiller krav til innholdet av en kollektiv forsikringsavtale, informasjon om forsikringen, om ikrafttreden og opphør av dekningen og om meldinger fra og til medlemmene av en kollektiv forsikringsordning.

Kapittel 10 gjelder nemndbehandling av tvister i skadeforsikring. Forslaget svarer stort sett til den nemndsordningen som er foreslått i utkast til personforsikringslov kap. 11. Etter dette forslaget foreslås det ikke lovfestet noen særskilt nemndbehandling, men at det eksisterende avtaleverket mellom Norges Forsikringsforbund og Forbrukerrådet videreutvikles.

Kapittel 11 inneholder regler om ikrafttreden, overgangsbestemmelser og endringer i andre lover. Det foreslås at den nye loven som hovedregel gis anvendelse på forsikringsavtaler som er inngått før lovens ikrafttreden.
